

Titel: Fortegnelsen over Trykkefrihedens Skrifter I, stk. 16

Citation: "Fortegnelsen over Trykkefrihedens Skrifter I, stk. 16", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Fortegnelsen bind 1, Fortegnelse paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, stk. 1-24, anm. nr. 1-332, dækkende 14.09.70-13.09.71*, Kanneworff, 1771, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-4_001-shoot-workid4_001_010.pdf (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Fortegnelsen bind 1, Fortegnelse paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, stk. 1-24, anm. nr. 1-332, dækkende 14.09.70-13.09.71

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Fortsættelse af Fortegnelsen paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, hvor de sælges, hvad de koste, og hvor mange Ark de indeholde. Med en kort Erindring om et hvert Skrift. Sextende Stykke.

Kiøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos Kannevorff i Silkegaden.

2

Slutningen af Anmældelsen

om Beskrivelsen over Island.

Subscribenterne behage at tegne deres Navne i Kiøbenhavn hos Boghandler Mumme og uden for Kiøbenhavn i begge Rigerne hos Deres Højærværdigheder Biskopperne, som tjenstlig ombedes at ville paatage sig denne Umage, og at befordre dette verks Debit, saavidt mueligt er. Subscriptions-Listerne ønskes indsendt til Selskabet inden November-Maaneds Udgang i det seneste. Naar Værket er færdigt, skal det blive bekiendt giøre i Aviserne og ombedes da de Herrer Biskopper at give Selskabet tilkiende, med hvad tilforladelige Skippere eller anden sikker Leilighed Casserne, med saa mange Exemplarer som der ere Subscribenter, til hvert Stift kunde sendes, da Betalingen ved Exemplarernes Modtagelse erlægges.

Saasom Videnskabernes Selskab ei herved søger nogen Fordeel, og det hele Oplag paa Median-Papir allene bliver 500 Exemplarer, og 50 Exemplarer paa Neal-Papir, saa bliver Prisen for de Prænumererende paa et Exemplar Median-Papir 3 Rdlr. 2 Mk. og paa Neal: Papir 5 Rdlr. 2 Mk. De som ikke prænumererer paa dette Værk, kan ei vente at faae det under 4 Rdlr. paa Median, og 6 Rdlr. 2 Mk. paa det store Papir.

3

No. 233.

Betragtninger hvorvidt Geistligheden er tjenlig i en Stat, eller hvad Indflydelse Religionen haver i en Stats og dens Regierings Lyksalighed, af J. F. PH. Kiøbenhavn, den 28 Mai 1771. Sælges hos Bogbinder Frauen i lille Kongens-Gade, hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. og i No. 8. paa Børsen for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Indholdet er efter Titelen, og er udført saaledes at man vel uden Modbydelighed kan læse det, skjønt man har læst tilforn langt smukkere og grundigere Afhandlinger om denne Materie.

4

246 No. 234.

En troværdig Discipels Nattetanker og Betragtning over nogle af sine Med-Collegers Schotarki Børns og Mundiani Undersaatters almindelige Opførsel. I Anledning af et Brev fra sin Fader, og efter sin meget gode Vens Justini Marcelline Begiering og Tilskyndelse udskreven paa den bekiendte Peblinge Høi, hvor der nu efter nyere Tider er anlagt Grund til en Daarekiste, samt Kuur og Badstue for de af Hiertet høyt beklagelige Discipler, som formedelst deres Studeringers Nærtagelse, enten gandske eller og for en Deel mister deres Forstand, i Haab om at tilveiebringe den samme igien uden nogen synderlig stor Bekostning eller Tab, og til Trykken befodret Aar efter sin Stammefaders Byrd 357 den 32 Martii, Kiøbenhavn, trykt hos Borups Enke i store Helliggeist-Strædet. Sælges sammesteds saa og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. og i No. 8. paa Børsen for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

5

247 Dette er en Slags Pasqvil over en latinsk Skoles Discipler, der Viiser deres uordentlige og ryggesløse

Levemaade. Titelen viser tydelig nok af hvad Slags Forfattere dette kan være avlet, dog var det at ønske, at ikke alt for meget var sant, af det hvad denne smagløse og dumme Skribent her har opsadt.

No. 235.

Første Brev til Løven fra Cameleon, 2det Brev til en Storzvizir fra en Muselmand, saa og 3die Brev til den Tyrkiske Mufti fra en Christen Slave, alle 3 oversat af Tyrkisk. Saa og trende Fabler 1. om Løven og Ræven. 2. om Hoppen og Koen. 3. Om Hyrderne og Faarene. Kiøbenhavn 1771. Sælges paa Stadens Boglader, hos Kannevorff i Silkegaden og hos Møller og Junge paa Østergade for 8 Skilling, stor 2 1/4 Ark i 8vo,

I det første Brev gjør Cameleon en Lovtale over Løven for alle de gode Indretninger den har foretaget, og som alle sigter

6

248

til Skovens almindelige Lyksalighed; men giver Løven tillige en Erindring om Følgen af dens Hofstats Indskrækelse og af de mange Dyrs Forafskedigelse, som han mener er til Tab for de andre smaa Dyr, som blive mistrøstige ved at see disse Kilder tilstoppede soln tilforn ernærede dem m. m. I det andet Brev fra en Muselmand, bedes Storzviziren at formaae Sultanen til, ikke at forhindre de Rige at være ødsele i Klæder, saasom dette forskafter de Fattige Næring og Fortieneste, og erindrer ham om, at Sparsommelighed er en Grundsætning i Stats-Kundskaben, som ofte kan uretteligen anvendes. Han beder og Storzviziren at formaae Sultanen til at borttage deres Monopolier som brygge Sorbetter i Constantinopel, at ikke enhver Muselmands Tunge skal være en Slave af deres Drik; saa og at fortælle Sultanen, at den store Mufti er en Hyklere. Dette ene Træk fornemmelig, tilligemed det 3die Brev til den tyrkiske Mufti, hvormed han bebreieder samme adskillige Laster, røber en bekient Forfattere, der mere end en Gang har viist sig fra en ufordeelagtig Side. De 3 Fabler ere ikke sær mærkværdige.

7

249 No. 236.

Anmerckungen eines Officiers in R*dsb*rg, über die im Kopenhagener Maga zin für patriotische Schribenten eingerückte Noten wieder der Krigsstand in Dännemarck. Kopenhagen 1771. Sælges hos Boghandler Profft paa Børsen for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Forfatteren af disse fornuftige Anmærkninger har traget sig de i Magazine mod Krigsstanden indrykte Noter nærmere end de virkelig fortiene det, og han tager vist Feil, i Fald han troer, at man af de Skrifter der udkomme, kan dømme om Nationens Tænkemaade, den daglige Erfarenhed viser, at der tænkes gandske anderledes end der skrives, og at det den mindste Tid er Folkets Røst der taler i vore Skrifter.

No. 237.

Tanker om Krigsstanden og dens Forbedring. — Mich hört, wer Muth im Busen fühlt, Soldat und Officier. — Kiøbenhavn 1771, hos Joh. Gottl. Rothe,

8

250

Kongel. Hof- og Universitets Boghandler i No. 8. paa Børsen, hvor den sælges for 1 Mark, stor 4 1/2 Ark i 8vo.

Forfatterens Forslag til at skaffe Soldaterne bedre Besoldning, er i Korthed dette, at Kongen skulde af de nu værende 16 Regimenter gjøre 8, da enhver Soldat kunde af de reducirte Officiers Gage nyde daglig 6 Skilling i Steden for 4 Skilling, og Underofficererne i Forhold med dem nyde Forbedring, hvorvidt dette Forslag kan være giørlig maa de dømme om, der vide hvad Forretninger vore Officierer nu have, og om Det samme Arbeide kunde forrettes af færre.

No. 238.

Den poetiske Gartner-Kniv. 5te Stykke for Maii Maaned 1771. Sælges Hos Kannevorff i Silkegaden, i No. 8. paa Børsen, og hos Bogtrykker Thiele i Peder-Hvitfeldts: Stræde for 6 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Af Kritiken over Bøger i dette Stykke ere adskillige snilde og muntre. Stykket

9

251

endes med en Fortælling om Philosophen og Skobørsterne; men denne forslitte Materie er her alt for mavert udført, til at kunde endnu behage.

No. 239.

En sandfærdig og tilforladelig Beretning om Junior Philopatreas Opstandelse med mere som Historien fortæller, saare kortvillig at læse. Til Trykken befordret af Rosentornes Ven. Kiøbenhavn, trykt og faaes tilkiøbs hos A. Fr. Stein i Skidenstrædet for 6 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Dette er af samme Indhold som den under No. 229 i denne Fortegnelse anmeldte forunderlige Tildragelse med Jun. Philopat. i de Dødes Rige; men af en anden Forfattere og meget muntre og snildere udført.

No. 240.

Bonasse. En oprigtig Haandverksmands Svar og Igiendrivelse imod den sig saa kaldende Haandverksmand, (men vel snarere en Stats- eller Lærd-Mands) trende

10

252

Anmærkninger. 1). At Laugene i nær værende Forfatning ere skadelige for Vinskibelighedens Fremgang. 2). At de ere hinderlige i Folkemængdens Tiltagelse. 3). At de ere en Med-Aarsag til de dyre Tider. Hvorudi vises denne Autors store Feiltagelse efter disse nærværende Tidens Omstændigheder. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Johann Rudolph Thiele, boende i Peder Hvitfeldts-Strædet, og sælges sammesteds og hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. for 1 Mark, stor 4 1/4 Ark i 8vo.

Den Maade paa hvilken denne Forfattere angriber sin Mand strax i Begyndelsen, Viiser tydeligen hvor megen Fyndighed man kan vente sig i den øvrige Deel af Skriftet. Det er ikke værd, siger han, at røre eller besvare den formummede Skribents Pralerie og Chicaner, som de tvende pag. 3. og 4. ere opfyldte med; thi enhver seer nok at Autor er en Calumniateur. Saaledes fortfarer Forfatteren at ligne sig selv hele Veien igiennem paa Dumhed nær, som paa forsikiellige Steder viser sig mere eller mindre kiendelig.

11

253 No. 241

Jødernes Renkers Aabenbaring. Tredie Hæfte, fortsent med Posten den 14 Mai 1771. Sælges hos Kannevorff i Silkegaden i No. 66. og i No. 8. paa Børsen for 8 Skill, stor 4 Ark i 8vo.

Vi have under No. 67 og 176. i denne Fortegnelse anmeldt de tvende foregaaende saa kaldte Hefter, og tillige erindret at Junior Philopatreas var Forfattere deraf. Dette kunde vel være nok til at give Læseren al den Oplysning han behøvede, dersom ikke nogle dristige Udeladelser om visse Personer mod Slutningen af dette Stykke gjorde det nogenledes mærkværdigt frem for alt det denne Patriotiske Don Qvischot tilforn har skrevet.

No. 242

Jens Paupers Liv og Levnet samt hans ulykkelige Feldtog imod de under Fortunæ Anførsel saa kaldede guldskrammererede Studentere, af ham selv beskrevet og til Trykken befordret i hans høie Alderdom. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Thomas Bo-

12

254 rups Efterleverske, boende i store Helliggeist-Strædet, og sælges samme Steds for 8 Skilling, stor 3 Ark i 8vo.

Dette Jens Paupers Liv og Levnet er skrevet paa Vers, og gandske taalelige Vers, men den poetiske Geist og Invention, som burde oplive et i sig selv saa ubetydeligt Sujet, fattes her aldeles, saa at man efter at have læst de 3 til 4 første Blade, begynder allerede at trættes. Alt det Forfatteren paa saa mange Sider, og med saa megen Umage har faaet sagt, beløber sig ikke til andet, end at de rige Studentere foretrækkes de Fattige til Stipendier og Embeder & c.

No. 243.

Forslag hvorledes den overhaand tagende Fattigdom til største Deel kan afhielpes og formindskes udi alle Stænder, samt Folkeformeringen, fom en klar Følge deraf tilforladelig befordres. Kiøbenhavn 1771. Sælges paa Børsens Boglader og hos Höecke i store Helliggeist-Strædet for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

13

255 Det er, siger Forfatteren, en ubestridelig Sandhed, at dersom de mange dobbelte Embeder bleve deelte, kunde flere Familier underholdes; dersom de Fattige og Trængende bleve befordrede frem for de Rige, og frem for dem, som foruden Embede havde nok at leve af, vilde Ligevægten og en ønskelig Symmetrie i Statens Legeme bedre blive iagttaget. Det synes, siger han, at Cantoren burde leve af Cantoratet, og overlade Bedemandskabet til en Trængende og tillige beqvem; Vox-Levcrandeuren leve af Leverancen og Bedemanden af Bedemandskabet. Han mener at enhver Kiøbenhavns Borgere har Grund til at ønske, at Handelsmand og Borgemester bestod af tvende Personer, Syndicus og Brøgger ligesaa af to, i sær da Lønnen er en vis Indtægt, men Kiøbmandskabet og den borgerlige Drift en uvis Fordeel, der maa opnaaes ved Speculationer, om disse endog stride imod Embedets Pligter og Stadens Nytte, saasom: at gjøre dyr Tid for at præstere sine udenlandske Commissioner og forbedre sin egen Casse med gode Courtager og Provisioner m. m. Byefoged-Tjenesten er af saa anseelig Im-

14

256 portance, at den rigelig kan føde en værdig Mand uden Caracteer, og ikke behøves at understøttes ved et Assessorats Indkomster; Etats-Raadskabet og Byefogderiet ere jo dog ikke Poster, der ere saa forbundne og sammenhængende som Qvarteer-Commissairen og hans Sløife. Det er ikke nok, siger han, at Secretariat-Gagen og Commissaire-Lønnen følges ad, til at fylde Capitalistens Chatol-Casse, eller forhøje den udlaanende Prioritets-Summa, men man kan desuden ved ringe Efterspørgsel, og som er artig nok, i disse besværlige Tider uden Penge faae at see en Bogholder, en Archivarius og en Commissarius samlet udi een eneste Person, hvis aarlig staaende Løn er derfor 1450 Rdlr. og ikke desto mindre haver denne umaadelig befordrede Mand ikke allene et ordinaire Begreb, men haver endog for saa Aar siden faaet 10000 Rdlr. med sin Kone, og for nylig en Arv paa andre 10000 Rd. Han roser vores nu værende Politiemester for den Redelighed og særdeles Indsigt med hvilken han forestaaer sit Embede, og særdeles for den Maade, paa hvilken han haver opført sig ved Qvarteer-Commissair-Em-

15

257

bedernes Bortgivelse, at han ikke i Smue, og førend nogen Ansøgning kunde finde Sted, Har destineret eller bortgivet disse Tienester til dem, som havde det mindst nødig. Det eneste, siger han, hvorved Politiemesteren kunde have paadraget sig een meget fiin, men ingenlunde en grov journalistisk Critique, bestaaer derudi: at Han har udsøgt af det sig anmeldende Borgerskab honette Mænd, til at indtage de forrige Politie-Betienteres Pladser, men derimod ophøjet sine forrige Politie-Betientere til Controlleurer over disse ulykkelige Borgere, der dog have adelige Privilegier, da derimod den største Deel af de forrige Politie-Betientere have tilforn været Livree-Domistiqver. Derefter giver denne kritiske Forfattere nogle almindelige Regler, som han anseer for det eneste Raad imod den almindelige Fattigdom; der dog neppe vilde række ret langt. Den Maade paa hvilken Underfoged-Tienesten, der tilforn har været tvende Embeder for tvende forskellige Mænd, er bleven til eet for den nu værende Underfoged, bliver og her kriticeret.

16

258

No. 144.

Den vildfarende Russes Veiviser, anstillet i nogle Breve til ham selv. Kiøbenhavn 1771, trykt hos August Friderich Stein, boende i Skidenstrædet. Sælges sammesteds, saa og hos Pelt og Rothe paa Børsen for 1 Mark, stor 4 Ark i 8vo.

Indeholder 10 Breve til Besvarelse og Igiendrivelse paa de 12 Breve af Forfatteren af russiske Anekdoter. Den gode Veivisere er lidt for nærsynet til at paatage sig denne Bestilling. Ligesom Forfatteren af de saa kaldte Anekdoter har paataget sig at laste alt, saa har denne foresat sig at forsvare alt, hvad hiin har lastet; men med den Forskiæl, at Veiviseren er alt for stivbenet og Russen alt for let til Fods.

(Fortsættelsen følger.)

NB. Disse 244 Skrifter udgjør i alt 596 Ark, koster 24 Rixdaler 1 Mark og 10 Skill.